

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
EDIȚIA 2013-2014 / ETAPA NAȚIONALĂ – IUNIE 2014
COMPER – COMUNICARE, CLASA a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează răspunsul corect la întrebările propuse:

A. *Era o zi de vară care topea toate contururile și făcea orașul să pară moale ca o cocă. Oamenii se refugiaseră prin case, străzile erau pustii, numai soarele călătorea încet de tot de-a lungul lor, umplând rigolele de lumină. Așa că ne-am adunat cu toții în pivnița noastră răcoroasă, unde erau trântite alandala obiecte care nu se potriveau unele cu altele, așa cum se întâmplă și cu oamenii care nimeresc la o petrecere unde nu cunosc pe nimeni și se miră ce caută ei acolo, într-o asemenea companie. [...]*

Era vacanță și, fiindcă afară era neobișnuit de cald pentru un oraș de munte, nu prea aveam ce să facem. Când am spus că „ne-am adunat cu toții” mă gândeam la cei patru copii din casă. Verișoara mea Dina avea 14 ani și știa o mulțime de lucruri despre viață, care pe mine mă lăsau cu gura căscată. Era o fată frumoasă, avea păr șaten, breton, ochi albaștri, alungiți, ca-n picturi. Fratele ei (și vărul meu), Dorin, semăna bine cu ea, numai că avea 12 ani și era de pe atunci foarte băiețos. Amândoi, cum ați observat deja, au nume care încep cu D, așa au vrut părinții lor. Cât despre părinții mei, au pus și ei o condiție: numele copiilor să fie fără r, sunet pe care mama n-a învățat niciodată să-l pronunțe cum trebuie. Fratele meu, Mihai, avea pe-atunci 10 ani, ochi foarte pătrunzători, verzi ca pădurea, și era cel mai vioi din grupul nostru, venea mereu cu câte o idee antrenantă. Cât despre mine (mă cheamă Ioana), eram cea mai mică și, cu siguranță cea mai nătăfleață dintre toți, abia terminasem clasa întâi.

(Ioana Pârvulescu, Prima carte cu secret)

B. *Venise luna mai a anului 1956, orașelul nostru, Serenite, se transformase într-un regat al mireasmelor. Înflorise liliacul, apoi au urmat salcâmul și imediat după ei, la începutul lunii iunie, au dat în floare teii, care împrăștiu un miros îmbătător, mai ales spre seară, când adia vântul: atunci aroma trecea pe străzile orașului în valurile compacte ca o armată romană sau ca un râu ieșit din matcă sau chiar ca o furtună și era grozav să te plimbi pe aleile din grădinile publice care împânzesc malul Dunării. Într-o astfel de seară, orice om, oricât de nefericit ar fi, își uită necazul și se preschimbă într-un fel de împărat. Aceasta era și starea fratelui meu Victor, într-o sâmbătă seara, când și-a fixat întâlnire cu Stan, coleg și bun prieten, la intrarea în parcul central al orașelului.*

Victor a ajuns ceva mai devreme la locul convenit. [...] Victor a trecut pe lângă ei și s-a oprit la panoul unde era afișat programul cinematografului. N-a mai apucat să citească ce film rulează, probabil unul sovietic, căci s-a auzit strigat:

— Victor!

S-a întors. Era Stan, dar nu singur, ci însoțit de încă doi tineri, o fată și un băiat. S-au făcut prezentările. Pe băiat îl chema Stelian, avea o înfățișare de adolescent, dar, de fapt, era mai mare decât ei, era deja student, la Politehnică, la Timișoara, iar acum venise pentru câteva zile acasă. Fata, în schimb, pe nume Monica, era mai mică decât ei cu un an, elevă în capitala regiunii și era verișoara lui Stelian, se afla în vizită la mătușa sa. Tinerii s-au plăcut instantaneu, aveau sentimentul că se cunosc de mult și își pot încredința unul altuia cele mai tainice gânduri. S-au plimbat pe aleile cu pietriș ale parcului, apoi pe bulevardul central, străjuț de castani și tei maiestuoși.

(Gabriel Chifu, Visul copilului care pășește pe zăpadă fără să lase urme)

- C. *Această mare e acoperită de adolescenți
care învață mersul pe valuri, în picioare,
mai rezemându-se cu brațul, de curenți,
mai sprijinindu-se de-o rază țeapănă, de soare.
Eu stau pe plaja-ntinsă tăiată-n unghi perfect
și îi contemplu ca la o debarcare.
O flotă infinită de yole. Și aștept
un pas greșit să văd, sau o alunecare
măcar pân' la genunchi în valul diafan
sunând sub lenta lor înaintare.
Dar ei sunt zvelți și calmi, și simultan
au și deprins să meargă pe valuri, în picioare.*
(Nichita Stănescu, *Adolescenți pe mare*)

I. ÎNȚIERE

1. După cum rezultă din textul A, copiii se adună în pivnița casei unuia dintre ei pentru că:
 - a. era vacanță;
 - b. era foarte cald afară;
 - c. vor să exploreze locuri misterioase;
 - d. acolo avea loc o petrecere.
2. Dintre copiii prezentați în textul A, Mihai are:
 - a. 14 ani;
 - b. 12 ani;
 - c. 10 ani;
 - d. 7 ani.
3. Ioana și Mihai, copiii din textul A, au nume care nu conțin sunetul *r* deoarece:
 - a. mama lor nu a învățat să pronunțe corect sunetul niciodată;
 - b. tatăl lor a avut această idee;
 - c. mătușa lor le-a sugerat părinților numele;
 - d. verișorii lor au nume care conțin sunetul *r*.
4. În textul B, personajul care așteaptă venirea unui prieten este:
 - a. Stan;
 - b. Stelian;
 - c. Monica;
 - d. Victor.
5. O structură prin care este descris orașul din textul B este:
 - a. *valurile compacte*;
 - b. *ca un râu ieșit din matcă*;
 - c. *regat al miresmelor*;
 - d. *ca o furtună*.
6. Personajele din textul B:
 - a. se simpatizează din momentul în care se întâlnesc;
 - b. nu au încredere unul în altul;
 - c. se cunosc foarte bine;
 - d. adoptă o atitudine distantă.

7. În textul C, o structură care face referire la atitudinea eului liric este:
- îi contemlu ca la o debarcare;*
 - învață mersul pe valuri, în picioare;*
 - un pas greșit să văd, sau o alunecare;*
 - sunând sub lenta lor înaintare.*
8. O structură din textul C referitoare la atitudinea adolescenților este:
- Eu stau pe plaja-ntinsă tăiată-n unghi perfect;*
 - O flotă infinită de yole;*
 - Dar ei sunt zvelți și calmi;*
 - un pas greșit să văd, sau o alunecare.*
9. Un element comun descris în textele A și B apare în varianta de răspuns:
- străzile;
 - soarele;
 - miresmele;
 - grădinile publice.
10. Între Monica și Stelian, personajele din textul B, există același tip de relație de rudenie ca între următoarele personaje din textul A:
- Dina și Dorin;
 - Ioana și Mihai;
 - Ioana și Dorin;
 - Victor și Ioana.
11. Numărul grupurilor de sunete care apar în următoarea secvență din textul A: *Oamenii se refugiaseră prin case, străzile erau pustii, numai soarele călătorea încet de tot de-a lungul lor...* este corect indicat în varianta de răspuns:
- diftong: 8; hiat: 1;
 - diftong: 7; triftong: 1; hiat: 1;
 - diftong: 7; hiat: 2;
 - diftong: 8; triftong: 2.
12. Apar numai cuvinte derivate din textele date în varianta de răspuns:
- pustii, răcoroasă, infinită;
 - neobișnuit, regiunii, adolescenți;
 - băiețos, orașel, pietriș;
 - călătorea, publice, maiestuoși.
13. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din varianta de răspuns:
- ni-cio-da-tă, ma-ies-tu-oși, di-a-fan, î-na-in-ta-re;
 - nici-o-da-tă, ma-ies-tu-oși, dia-fan, în-a-in-ta-re;
 - ni-cio-da-tă, ma-ies-tu-oși, dia-fan, î-na-in-ta-re;
 - ni-cio-da-tă, ma-ies-tu-oși, di-a-fan, în-a-in-ta-re.
14. Subiectul primei propoziții subordonate din secvența: *Era o zi de vară care topea toate contururile și făcea orașul să pară moale ca o cocă.* este:
- o zi;
 - care;
 - contururile;
 - orașul.

15. Cuvântul subliniat în secvența: *Fratele meu, Mihai, avea pe-atunci 10 ani* are valoarea morfologică și funcția sintactică:
- substantiv propriu, subiect;
 - substantiv propriu, cuvânt incident;
 - substantiv propriu, apozitie;
 - substantiv propriu, atribut.

II. CONSOLIDARE

16. Ultimele două subordonate din fraza: *Tinerii s-au plăcut instantaneu, aveau sentimentul că se cunosc de mult și își pot încredința unul altuia cele mai tainice gânduri.* sunt:
- CD;
 - CI;
 - SB;
 - AT.
17. Propozițiile din fraza: *N-a mai apucat să citească ce film rulează, probabil unul sovietic, căci s-a auzit strigat.* sunt, în ordine:
- PP, CD, CD, CZ;
 - PP, CD, CD, CI;
 - PP, CD, CD, CȚ;
 - PP, SB, CD, CZ.
18. În primele patru versuri din textul C apar, la nivelul frazei:
- numai raporturi sintactice de coordonare;
 - numai raporturi sintactice de subordonare;
 - atât raporturi sintactice de coordonare, cât și de subordonare;
 - raporturi sintactice de inerență.
19. Figurile de stil care apar în secvența: *Eu stau pe plaja-ntinsă tăiată-n unghi perfect/și îi contemplant ca la o debarcare./O flotă infinită de yole.* sunt:
- epitetul, enumerația, comparația, metafora, personificarea;
 - epitetul, enumerația, metafora, comparația;
 - epitetul, enumerația, personificarea;
 - enumerația, comparația, metafora, antiteza.
20. În textul C, modul dominant de expunere este:
- dialogul;
 - narațiunea la persoana I;
 - narațiunea la persoana a III-a;
 - monologul.
21. Prin expansiunea părții secundare de propoziție subliniate în secvența: *se miră ce caută ei acolo* se obține o subordonată:
- AT;
 - CD;
 - CM;
 - CL.

- 22.** Este corect realizată contragerea subordonatei din fraza: *Victor a trecut pe lângă ei și s-a oprit la panoul unde era afișat programul cinematografului.* în varianta de răspuns:
- Victor a trecut pe lângă ei și s-a oprit la panoul de afișaj al programului cinematografului.*
 - Victor a trecut pe lângă ei oprindu-se la panoul unde era afișat programul cinematografului.*
 - Victor a trecut pe lângă ei și s-a oprit la panoul pe care era afișat programul cinematografului.*
 - Victor a trecut pe lângă ei și s-a oprit la panoul unde urma a se afișa programul cinematografului.*
- 23.** Propoziția subordonată circumstanțială de cauză din fraza: *Era vacanță și, fiindcă afară era neobișnuit de cald pentru un oraș de munte, nu prea aveam ce să facem.* are ca termen regent:
- verbul predicativ *nu aveam*;
 - verbul predicativ *să facem*;
 - verbul predicativ *era*;
 - adverbul de mod *neobișnuit*.

III. STANDARD

- 24.** Funcțiile sintactice ale elementelor de relație subordonatoare din secvența: *Așa că ne-am adunat cu toții în pivnița noastră răcoroasă, unde erau trântite alandala obiecte care nu se potriveau unele cu altele* sunt, în ordine:
- atribut, atribut;
 - complement circumstanțial de loc, atribut;
 - complement circumstanțial de loc, subiect;
 - complement circumstanțial de mod, subiect.
- 25.** Numărul personajelor care apar în textul **B** este:
- unu;
 - doi;
 - trei;
 - patru.
- 26.** În textul **B**, Stelian este caracterizat:
- direct, în secvența: *avea o înfățișare de adolescent*;
 - indirect, în secvența: *era mai mare decât ei, era deja student*;
 - prin autocaracterizare, în secvența: *tinerii s-au plăcut instantaneu*;
 - indirect, în secvența: *S-au plimbat pe aleile cu pietriș ale parcului*.
- 27.** Următoarea secvență din textul **B**: *Într-o astfel de seară, orice om, oricât de nefericit ar fi, își uită necazul și se preschimbă într-un fel de împărat.* sugerează:
- influența cadrului natural asupra stării de spirit a personajelor;
 - lipsa de legătură dintre om și natură;
 - că personajul este absorbit de propriile necazuri, pe care nu le poate ignora;
 - că personajul este foarte orgolios.

IV. EXCELENȚĂ

- 28.** Mesajul transmis de textul **C** se referă la:
- sosirea unor ambarcațiuni ușoare într-un port;
 - încercările de a găsi un drum în viață;
 - dobândirea experienței de viață în urma trecerii timpului;
 - detașarea eului liric de propria experiență de viață.

- 29.** Secvența subliniată în următoarele versuri din textul **C**: *Eu stau pe plaja-ntinsă tăiată-n unghi perfect/și îi contemlu ca la o debarcare./O flotă infinită de vole.* este:
- o metaforă și simbolizează avântul adolescentin;
 - o metaforă care sugerează mulțimea oamenilor;
 - o comparație referitoare la relația eului liric cu lumea;
 - un epitet, sugerând frumusețea unui port.
- 30.** Următoarea afirmație nu este corectă:
- În textele **A**, **B**, **C** apar imagini artistice.
 - În textul **C**, cuvintele sunt folosite cu sensul figurat.
 - Modul dominant de expunere din textul **B** este descrierea.
 - În textul **C**, modul dominant de expunere este narațiunea.

GRILA DE NOTARE

Item	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Rezultat	b	c	a	d	c	a	a	c	a	c	a	c	a	b	c

Item	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Rezultat	d	a	b	b	d	d	a	a	c	d	a	a	b	a	d